

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

KALEVAGATAN 6 - HELSINGFORS 10
Telefon (växel) 642511 Postgiro 120811-5
Affärsbankerna Andelskassorna Sparbankerna konto 5041-6

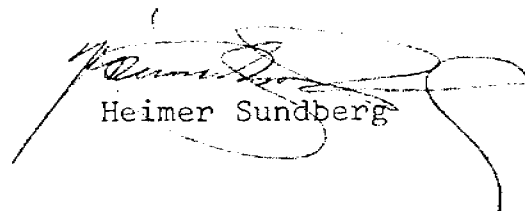
Cirkulär nr 19/70

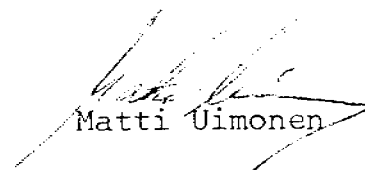
16.11.1970

Till arbetspensionsanstalterna

Den 16 oktober 1970 överläts till riksdagen regeringens proposition (nr 115/70) med förslag till ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare. Enligt ändringsförslaget skulle renägaren, som arbetar med renskötsel, från 1.1.1971 falla under lagen om pension för lantbruksföretagare. Propositionens innehåll framgår av bilaga.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Heimer Sundberg

Matti Uimonen

Bilaga

J.LKo.UBS

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag
angående ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.

Från början av år 1970 trädde en lag om pension för lantbruksföretagare (467/69) samt en lag om pension för företagare (468/69) i kraft. Genom sagda lagar anordnades för de självständiga företagarna ett efter vederböran- des förtjänstnivån avpassat pensionsskydd. Lagen om pension för lantbruksföretagare till- lämpas på idkare av gårdsbruk och fiskare samt lagen om pension för företagare på övriga företagare.

Enligt de nuvarande stadgandena är idkande av renhushållning att anse som sådan före- tagarverksamhet, vilket faller under lagen om pension för företagare. Emedan denna lag likväl inte gäller personer, vilkas årliga arbets- inkomst understiger det i lagen stadgade mini- mibeloppet, dvs. år 1970 ca 3 000 mark, kom- mer endast få idkare av renhushållning vad avser denna sin verksamhet att omfattas av pensionsskyddet.

Flertalet av dem som idkar renhushållning bedriver samtidigt gårdsbruk eller yrkesmässigt fiske och de omfattas sålunda av pensions- systemet för lantbruksföretagare. Om också renskötseln skulle hänföras till att falla under lagen om pension för lantbruksföretagare, kunde arbetsinkomsten därav, även om den vore ringa, räknas lantbruksföretagaren till godo utöver den arbetsinkomst som redan fastställts för den övriga verksamheten. Eme- dan den minimiförtjänstnivå, som krävs för tillämpning av lagen om pension för lant- bruksföretagare, i detta nu 500 mark om året, är lägre än den i lagen om pension för företagare stadgade gränsen, skulle pensions- skyddet sålunda utsträckas till att omfatta även idkare av enbart renhushållning, så snart dessa bedriver renskötsel i någon som helst nämnvärd omfattning. Med beaktande ytter- ligare av att renskötseln i sin egenskap av naturbunden näringsgren kan jämföras med gårdsbruk och fiske, föreslås en ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare så, att även renskötseln skulle falla under den- samma.

Lagen borde tillämpas på renägare eller medlem av hans familj under förutsättning, att han antingen deltar i renbetslagets arbete med renskötseln eller självständigt sköter renar.

Emedan andra personer ytterst sällan deltar i arbete med renskötsel, skulle praktiskt taget all renskötsel komma att omfattas av det i lagen om pension för lantbruksföretagare stad- gade pensionsskyddet. Deltagande i arbetet skulle likväl alltid utgöra ett villkor härför. Att äga renar och åtnjuta avkastningen av renskötsel skulle alltså inte i och för sig be- rättiga till pensionsskydd.

Såsom arbetsinkomst för person som arbetar med renskötsel skulle, liksom då det gäller andra lantbruksföretagare, fastställas den ar- betsinkomst han skäligen kan uppskattas fort- gående åtnjuta av verksamhet, som faller under denna lag. Till utgångspunkt skulle tagas an- talet honom tillhöriga, i renlängden upptagna över ett år gamla renar. Renägarrens arbets- inkomst skulle utgöra 35 mark per varje i en- lighet med ovanstående medräknad ren. Om renägare likväl utför mera eller mindre arbete än antalet renar i hans ägo skulle förutsätta, vore avvikelser från det ovan nämnda schema- tiska räknesättet möjlig. Då renskötare exem- pelvis utför arbete som hänför sig till renar, vilka i renlängden antecknats tillhöra medlem av hans familj, skulle detta beaktas vid ar- betsinkomstens fastställande.

Renskötarens pensionsförmåner och försäk- ringspremier skulle bestämmas på samma sätt som de övriga lantbruksföretagarnas. Försäk- ringspremien vore sålunda graderad efter ar- betsinkomsten och staten skulle delta i pen- sionskostnaderna.

Lagändringen skulle enligt förslaget träda i kraft den 1 januari 1971. Den nya lagen skulle inte gälla pensionstid, som inträffat före lagens ikraftträdande. För att renskötarens pen- sionsskydd skulle få full effekt och renskötarena i detta avseende komma i samma ställning som de övriga lantbruksföretagarna, borde i den tid de varit företagare inräknas även tiden före lagändringens ikraftträdande på samma sätt som dylik tid räknats andra lantbruksföretagare till godo. Denna tid skulle likväl inte berättiga till pension, om beträffande renskötselarbetet för samma tid finns en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare. I lagen borde likaså intas stadganden med tanke på sådana

fall, i vilka arbetsinkomst av renskötsel bör retroaktivt läggas till arbetsinkomst som redan fastställts för lantbruksföretagarverksamhet. Av lagändringen föranledda försäkringspremier skulle inte uppbäras för tiden före lagändringens ikraftträdande.

Den föreslagna lagändringen skulle beröra

omkring 4 000 renskötare, av vilka ca 800 bedriver renhushållning som huvudsyssla. Lagändringen skulle för staten under de första verkställighetsåren medföra en utgift på ca 50 000 mark om året.

Med stöd av vad ovan anförts förelägges Riksdagen till antagande följande lagförslag:

Lag

angående ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.

I enlighet med Riksdagens beslut ändras 1, 8 och 15 §§ lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) och fogas till lagens 19 §, sådan den lyder i lagen den 6 mars 1970 (171/70), ett nytt 5 mom. som följer:

1 §.

Lantbruksföretagare, som är bosatt i Finland, skall försäkras för ålderdom, invaliditet och dödsfall såsom i denna lag stadgas.

Med lantbruksföretagare avses

1) idkare av gårdsbruk, som för egen eller gemensam räkning bedriver gårdsbruk på brukningsenhet med minst två hektar jordbruksjord och själv deltar i arbetet;

2) fiskare, som utan att stå i arbetsförhållande bedriver yrkesmässigt fiske;

3) renägare, som för egen, familjemedlems eller renbeteslags räkning utför arbete med renskötsel; och

4) den, som utför i 1—3 punkterna avsett arbete i egenskap av familjemedlem.

Denna lag gäller likväl icke

1) lantbruksföretagare, som icke fyllt 18 år, ej heller verksamhet, som sedan lantbruksföretagaren uppnått sagda ålder icke utan avbrott fortgått minst fyra månader; ej heller

2) lantbruksföretagare, vars i 8 § avsedda arbetsinkomst, uppskattad enligt stadgandena i sagda paragraf, icke motsvarar en årsinkomst av minst 500 mark.

Denna lag tillämpas icke heller på sådan i samband med gårdsbruk, fiske eller renskötsel bedriven verksamhet, som bör anses såsom särskilt företag.

Uppstår oklarhet om, huruvida denna lag skall tillämpas på viss person eller på viss verksamhet, avgöres saken av pensionsskyddscentralen på ansökan av vederbörande eller av lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, som nämnes i 16 §.

8 §.

För bestämmande av den pensionsgrundande arbetsinkomsten fastställs för lantbruksföre-

tagare den arbetsinkomst han skäligen kan uppskattas fortgående åtnjuta av verksamhet, som faller under denna lag.

Husbondes och husmoders sammanräknade årliga arbetsinkomst av gårdsbruk anses utgöra 500 mark för varje hektar jordbruksjord av de 12 första hektaren samt 120 mark för varje hektar därutöver, sammanlagt dock högst för 30 hektar. Såsom husmoderns årliga arbetsinkomst anses 1 800 mark, likväl högst hälften av sagda sammanräknade arbetsinkomst. Den sammanräknade arbetsinkomsten och dess fördelning mellan husbonden och husmodern bestäms likväl med avvikelse från det ovan anförda, om osedvanligt odlingsätt eller arbetsfördelningen på brukningsenheten eller annan särskild orsak det förutsätter.

Utföres husbonde- eller husmodersarbetet på en och samma brukningsenhet av två eller flera personer för gemensam räkning, bestäms för dem en gemensam arbetsinkomst genom att jordbruksjordens areal först divideras med antalet personer, som utför husbondearbetet, varefter i 2 mom. avsedd arbetsinkomst bestäms särskilt för sig för varje delareal. Arbetsinkomsten för dem, som utför husmodersarbetet, bestäms i enlighet med 2 mom. sålunda, att den utgör högst hälften av den på nämnda sätt bestämda hela arbetsinkomsten på brukningsenheten. Den återstående delen av sagda arbetsinkomst fördelas, såframt icke särskilda skäl annat föranleder, jämnt mellan dem som utför husbondearbetet.

Annan i gårdsbruksarbete deltagande familjemedlem anses i arbetsinkomst erhålla den lön, som utbetalas till honom, likväl högst vad enligt 2 mom. skall räknas såsom arbetsinkomst för husbonde.

Såsom renägars årliga arbetsinkomst anses 35 mark för varje honom tillhörig och på åtgärd av renbeteslag räknad, över ett år gammal ren. Utför renägare i denna lag avsett arbete med renskötsel i väsentligt större eller mindre utsträckning än hans ovan avsedda antal renar skulle förutsätta, höjes eller sänkes arbetsinkomsten i motsvarighet härtill.

Då försäkringen begynner, fastställer lantbruksföretagarnas pensionsanstalt arbetsinkomsten för lantbruksföretagaren. Undergår de omständigheter, som inverkar på arbetsinkomsten, senare väsentlig förändring, justeras arbetsinkomsten på ansökan. Pensionsanstalten må även självmant justera arbetsinkomsten. Dock må arbetsinkomsten icke ändras retroaktivt.

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten erhålles genom division av de fastställda och i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade arbetsinkomsternas sammanlagda belopp med motsvarande tid.

Pensionsskyddscentralen må meddela pensionsanstalten allmänna anvisningar angående tillämpningen av denna paragraf.

15 §.

I pensionsskyddscentralens i 1 § 5 mom. och 4 § samt i pensionsanstaltens i 8 § 6 mom. avsedda beslut må ändring och undanröjande av beslutet sökas på sätt i lagen om pension för arbetstagare är stadgat.

19 §.

Renbeteslagen och renbeteslagsföreningen är skyldiga att på sätt pensionsanstalten närmare bestämmer årligen efter renskötselårets utgång åt pensionsanstalten lämna de uppgifter som

är nödiga vid verkställigheten av denna lag. Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalten äger rätt att vid behov även eljest erhålla dessa uppgifter av renbeteslagen och renbeteslagsföreningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

Denna lag gäller icke sådan renägare eller medlem av hans familj, som före lagens ikraftträdande fyllt 65 år. Rätt till invalidpension föreligger i fråga om dem icke heller på grund av sådan invaliditet, som begynt före lagens ikraftträdande.

Utför renägare eller medlem av hans familj i denna lag avsett renskötselarbete vid lagens ikraftträdande, beaktas såsom till pension berättigande tid även den tid, under vilken hans sagda verksamhet fortgått efter år 1969, såframt för honom icke på grundvalen av denna verksamhet finns en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare (468/69).

Utan hinder av vad i 8 § 6 mom. är stadgat må för renägare eller medlem av hans familj i vederbörandes egenskap av lantbruksföretagare redan fastställd arbetsinkomst ändras retroaktivt till följd av denna lags ikraftträdande.

I denna lag avsedd försäkring skall upptagas inom sex månader från lagens ikraftträdande, om försäkringsskyldighet inträtt under sagda tid. Uppstår rätt att erhålla pension under denna tid innan försäkring upptagits, utbetalas pensionen som om försäkringen varit i kraft redan då försäkringsskyldigheten inträdde, men av pensionen innehålles vad i försäkringspremie hade bort erläggas.

I denna lag stadgade belopp i mark motsvarar det löncindextal, som fastställts för år 1970.

Helsingfors den 16 oktober 1970.

Republikens President

Minister